

Linksmiausių Velykų Švenčių, Visiems!

Šios Velykų Šventės Stiprina Viltis į Šviesesnę Ateitį

Velykų šventės ištikro yra malonus svečias mums visiems. Mes laukiame jų ir rengiamės jas tinkamai pasitikti. Nors Velykos nėra taip triukšmingos ir plačiai garsinamos, kaip Kalėdos, tačiau ir jose yra pakankamai sujudimo ir puošnumo.

Prieš pat Velykas pradeda ruošti margučius, kepti ragaičius, kumpius ir kitokių patiekalų namiškiams ir svečiams. Daugelis bando pasipuoti naujais aprėdalais, kuriuose atspindi pavasario spalvingumą. Miestuose, Velyku rytmetėje, įvyksta savotiški "Easter Parade", kur kiekvienas bando pasirodyti puiknesniuose drabužiuose.

Be šių idomybių ir pajvaininimų, Velykos turi ir gilesnę prasmę. Jos simbolizuoja Atgimimą, ar tai būtų Kristaus prisikėlimas, ar gamtos atbūtimas iš žieminio merdėjimo. Tiesioginiai kaip anksčiau, taip ir dabar, sudaro šių švenčių esmę. Žmonės gi, daugelio šimtmečių eigoje, yra pridėję prie jų įvairių įvairiausių pagražinimų, vaizdų, pasakojimų iki Velykos nepasidarė iškilminga pavasarinė opera, kurios vaidinime mes visi dalyvaujame.

Velykos taigpi atspindi žmonių viltis, jog šviesa ilgai nugalės tamsybės pajėgas, taip kaip saulėtis spinduliai sutirpdo žiemos režejus; jog sunkios, vargingos dienos pasikeis laimingesnėmis Sios optimistinės nuotaikos sudaro pagrindą ne vien šioms pavasarinėms šventėms, bet ir pačiam mūsų gyvenimui.

Vienas rašytojas yra pasabė-

Margučių Dažymas Buvo Malonus Darbas Kaimo Žmonėms

Margučiai, tai yra piešti ir dažyti kiaušiniai, yra vienas gražesnių Velykų papuošalų. Margučiais papuošiamie velykinių stala, teikiame juos kaip dovaną, daužome, ridinėjame, žodžių — pritaikymų jiems netrūksta.

Margučiai buvo dažomi įvairiai kaimiečiai naudodavo šieno pabiras, gaudami rusva gelsvu antspalviu kiaušini. Beržų vantų lapai suteikdavo aiškiai gelsvų spalvą, o tik sprogtančių beržų lapukai — žalia, svingūnų lakštai — rausva, azūlo žievė — tamsiai pilka ir pan.

Pajvaininimui pridėdavo dar pelkių rūdos, alūna, rūgštį, šermukšnio, lazdyno, drebulės, alkšno žievės ir samanas. Visa tai reikalavo nemažai igudimo ir meniško skonio.

Kiekviena šeima mėgdavo dažyti margučius po kelis kartus, vis skirtingomis spalvomis, taip kad sudėjus visus dažinius, jau gaudavosi tikrai gražūs kūriny.

Nemažai pasitaikindavo ir tokių, kurie kantriai ir ištvermingai "išrašinėdavo" margučius su peilio smaigaliu, nulaužtu stiklu ar šiaip koki instrumentu, savotiškai nudažant braižinius.

Daug tokių mes matome šiais laikais ir jie, beabejo, yra daugiau vertinami.

Šių laikų lietuviškus margučius yra pamėgę amerikiečiai ir apie juos dažnai parašo jų spauda.

jies: "Gyvenimas be vilties yra bekrastis laukas, virtęs dirvo-nais; tai aukštas, bet plikas medis; tai šalios žiemos ilga naktis be saulės".

Svarbiausia priežastis dėl ko mūsų protėviai nuosirdžiai ir linksmi pasitikdavo šias šventes ir pavasarį, buvo ta, kad pavasaris pakeisdavo šalta žiema ir papuošdavo aplinkinę gamtą žaliuomais ir įvairiaspalvėm gelem. Sīs magiškas pasikeitimas ar gamtos "prisikėlimas" pateisindavo jų viltį, jog po sunkios žiemos ateis gražesnės dienos.

Mes irgi dažnai pergyvename tamsių ir sunkesnių laikotarpių, bet žvalgydamiesi į ateitį, mes nenustojam tikėti, jog blogybės išsiblaškys ir mes išvysime šviesesnių dienu. Panašiai ir Lietuvos žmonės, patekę į raudonųjų vergija, nenustojam vilties atsikratyti to nelemto jungo ir laimėti laisvę. Tas pasitikėjimas į šviesesnę ateitį palaiko juose atsparumą ir tautinę gyvybę.

Taigi, kaip matome, Velykos, toji šviesos ir optimizmo šventė. Nemažiau turi gyvenimiškos reikšmės dabar, kaip ir senovės laikais. Tai nėra vien liekana iš žilos senovės, bet yra nepertraukiama tamsos mūsų pastangų kur-ti geresnį būvį ir užtikrinti laisvę sau ir būsimoms gėntkartėms.

Mums, lietuviams Velykų šventės atneša naują džiaugsmų ir daugybę prisiminimų, o tuo pat sykiu sustiprina pasitikėjimą ir Lietuvos prisikėlimą ir išsilaisvinimą iš raudonųjų maskolių jungo.

MEŠKA PASIRODĖ DĒKINGA UŽ ALŲ

Jim Fowler su žmona vykdami iš Michigano valstijos į California, sustojo trumpam laikui Yellowstone National Parke.

Prie jų prisiartinio rudoji meška ir iš tolo žvalgėsi į juos. Kai Fowler pradėjo gerti alų iš bonkos, meška priėjo prie jo, atėmė iš jo bonką ir ištuštino ją. Fowler, pradžioje išsigandęs, atidarė dar 6 bonkas ir atidavė jas meškai. Pastaroji kaip bemanant ir tas išgėrė.

Paskiau meška, palingavo galva išreiškimui padėkos ir, patenkinta nuėjo savais keliais.

Nubaudė už Riaušės Philadelphia, Pa.

Teismas nubaudė 5 vyriškius kurie buvo sukėle avantiūras prieš Gerard Kolegijos, Philadelphia, Pa., reikalautami, kad ji būtų priimti juodukai studentai.

Mokyklos fondatorius, pirklis Gerard, jau miręs, savo testamente pažymėjo, jog i mokyklą gali būti priimti "tik balti, beturčiai studentai — našlaičiai."

Škotijoje

Siuvėjas: — Kokių kišenių tamsta pageidautumei?

Škotas: — Tokių, į kurias nebūtų galima taip lengvai įkišti rankos.

FLAMINGAMS GRĘSIA PAVOJUS

Gražioji flaningo paukščiai, susispietę Camargue, pietinėje Prancūzijoje, atsidūrė išnykimo pavojuje, nes jiems trūksta maisto ir ramybės. Pro ta vietą dabar pravažiuoja tūkstančiai automobilių ir traukų, kurie garsina tuos jautrius paukščius.

Su pagalba "World Wildlife Fund" — organizacijos, įkurtos apsaugai laukinių paukščių ir gyvūnų, dabar įrengiama dirbtina sala, kurioje planuojama apgyventi flamingus.

Vilnių Aplankė Varšuviečių Ansambli

Pabaigoje kovo mėnesio, Vilniuje ir Kaune lankėsi varšuviečių grupė, kuria sudarė dainininkai ir šokėjai, po bendra Mečislavo Foggo vadovybe.

Vilniaus gyventojai nuosirdžiai juos pasitiko. Ansamblio pasirodė Kultūros Parko amfiteatre, kuriame yra 3.500 vietų. Jos visos buvo užimtose laike dviye spektaklių.

Panašaus pasisekimo tie menininkai susilaukė ir Kaune. Žmonės visai bandė parodyti jiems draugingumą, o daugelis klausinėjo jų apie gyvenimo salygas Lenkijoje.

Šnipai Paleisti į Erdvę

Amerikiečių ekspertai apskaitliavo, jog iš bendro skaičiaus satelitų, kuriuos Rusija išmetė į erdvę nuo 1962 metu, mažiausia 46 atlieka šnipavimą.

Sugeba Prieti

New Yorke ir, beabejo, kituose didžiuose miestuose, veikia organizuotos gaujos, kurios išvagia pinigūs iš parkometru. Bankinėje vieno vagio dėžu-mi galima atidaryti kiekvieną parkometrį. New Yorke yra 61.000 parkometerių.

Zalvarį lietuviai pradėjo var-toti jau apie 1.200 metų prieš Kristų. Ji ir Lietuvą atgabenda-vo finikičiai mainais už gintarą.

Atbundanti Gamta

Kaip dideli, balti sidabro paukščiai Plasnoja debesys nušvitusiu dangum — Ir ju šesėliai skrieja lygumomis. Kaip dideli, balti laivai jie plaukia Baltim, šviesiom, lininėm būrėm, ir lengvu Skambėjimu palydi juos bažnyčių bokštai...

Ir iš plačiu, juodu ir nelaimingu azuolu Pasikelia dar silpnas, kaip plaštakė, vėjas. Ir puola prūdo vandenin... Tada pakyla išdilus ir

(skrieja)

Per lygumas, ir glosto stogus šiaudinius, ir didelių Klojimų atplėšia plačiai duris. Ir per pabudusių beržų alėja

Jisai nubėga siausdamas... Ir keturi Seni sparnai užsnūdusio malūno, vėjo sūkury. Dejuodami iš lėto ima sukhtis ir mirgēt saulėteky...

Ir šviesiaplaukė moteris iš tolo artinas keliu — Aukštinė jos galva tai suliepsnoja, tai užgesta saulėj — Ji rankoj neša puoktėt mėlynų mažų gėlių. Staiga sustoja ji. Prisdengia akis. Ją šaukė?

Ak taip! Ji mato kaip per lygumas klampiu keliu Zmogus ateina: vėjas taršo rūbus jam ir plaukus, Ir akyse jo atspindi skrendantis pavasario dangus!

Henrikas Nagys

Nuolankios Moterys Esq Geriausios

Gary Grant yra vienas geriausių ir išmintingiausių aktorių Hollywoode. Paklaustas kas, jo nuomone, greičiau ir prieš laiką pasendina moteri, atsakė trumpai: "netinkama dieta, trūkumas pasimankštinoimo, rūkymas cigarečių ir alkoholio gėrimas."

Į klausimą: kurį moteris yra daugiausia patraukli? — "Toji, kuri nuolankiai ir švelniai yra nusiteikus" — buvo jo atsakymas.

Jackqueline Kennedy Korespondencijos

Jackqueline Kennedy vis dar gauna tiek daug laišku, kad peržiūrėjimui jų ir atsakymui dirba trys sekretorės.

Užlaikymui tos raštinės, Kongresas yra paskyręs šioms metams \$50.000.

Priemiestyje

— Ar, gerbiamasis, nematei čia kur nors policininko?
— Ne, tamsta, nemačiau.
— Tai gerai. Atiduok pinigine ir laikrodį.

Lietuvių Laivyno Kova Su Kryžiuočiais 1313 m. Nemuno Upėje

Iš senų užrašų galime patirti, jog lietuviai jau ir pradžioj 14 šimtmečio turėjo savo laivyną Baltijos jūroje ir didesnėse upėse.

Stai Dusburgo kronikoje yra aprašytas toks nuotykis 1313 metų pavasarėje.

Kryžiuočių komendantas Ragainėje pasistatė keletą karo laivų su storm šienom. Kai su jais nuplaukė puli Veliuonos pilies, iškilo stiprūs vėjai, kurie viena, kitą laivą pribloškė prie kranto.

Tuom tarpu lietuviai, išgirde apie kryžiuočių laivyno atvykimą prie Veliuonos, pasiuntė karinga vyrą Surminą su 100 laivų, kuriuose buvo 600 pėstininkų ir 100 raitelių. Pastarieji užpuolė kryžiuočių laivus, sudegino juos, o įgulas paėmė i nelaisvę.

Pabrango Stiklas

Washington. —Owens —Ford Glass Co. pakėlė 5 nuosimčiais kainas, kurios laikėsi nuo 1965 metu. Kitos kompanijos, beabejo, padarys tą patį.

Vak. Europa Irgi Siekia Erdvės

Spauda ir radio plačiai informuoja pasaulį apie Amerikos ir Sovietų pastangas "užkariauti" erdves. Šioje strityje abi šalys tiesiog lenkyniuoja. Dabar pasaulio akys nukreiptos į tai, kuri pirma pasieks mėnulį — Amerika ar Sovietai? Tas rūpi vienai ir kitai šaliai prestyžo žvilgsniu.

Kitos Vakarų Europos šalys tame dalyke nestovi nuošaliai. Bet apie ju pastangas prasimušti į erdves retai kada užsimenama. Prancūzija iš savo bazės Saharaj jau yra sėkmingai iššovus į erdves raketa.

Idomiausia ir svarbiausia, vienok, yra tas, kad Prancūzija, Vak Vokietija, Anglija, Italija, Olandija ir Belgija sujungė savo mokslines, finansines ir techniškes jėgas žygiams į erdves. Tuo reikalu darbavosi 300 mokslininkų, kurie atstovauja minėtas valstybes. Jie netgi isteigė bazę Australijoje. Sujungta europiečių raketa, kuri netrukus bus paleista į erdves, vadinsis Europa I. Sīs žygis turės ne vien mokslinės o ir politinės reikšmės. Tas reiškia, kad vakarų Europa visgi eina apsiujungimo keliu. Pirmas apsiujungimo žingsnis buvo sukūrimas bendrosios rinkos, o dabar sutarimas daryti žygi erdvių užkariavimui.

Nekokios Mokyklos Sovietų Sąjungoje

Washington. — Amerikiečių technikų grupė, kuri lankėsi Rusijoje, pasakoja, jog nors Rusijoje keturius sykius daugiau inžinierių baigia studijas negu Jungtinėse Valstybėse, tačiau jie būna menkai išlavinti ir nuo to nukentčia sovietinė pramonė.

"Jie gali paleisti žmogų į erdvę, tačiau nesugeba tinkamai praveisti namuose vandentekio."

Paskyrė Asistentą

Palaikymas viešosios tvarkos ir saugumo Detroite taip pasunkėjo, jog miesto policijos vado padėjėju tapo pagirtas juodukas dvasiškis.

Jo pareigos tuom tarpu dar nėra aiškiai nustatytos.

Iškilmės Chicagos Civic Center

Mayor Daley paskelbė, jog nauju miesto tarybos rūmų, Civic Center, atidarymo iškilmės įvyks gegužės 2, sykiu su minėjimu Teisės Dienos.

Rūmų pastatymas kainavo \$87 milijonai dolerių. Jame bus iirengtas restoranas su 90 vietų, pavadintas "Gavel Room" ir kafeteria "Pick Dining Center", kuri bus Pick Hotels Corp. prižiūroje.

Didžiama Prancūzų Remia De Gaulle

Paryžius. — Viešos opinijos tyrinėjimai rodo, jog 55 nuoš. prancūzų remia de Gaulle politika, kurios tikslas yra išstumti amerikiečius iš Europos ir pakrikdyti Atlanto Sąjungą.

Senovės Prūsų Merginos Specialiai Puošdavo Pavasario Šventę

Tikros Meilės Pareiškimas Savo Berneliui

M. Pretorius, savo išleistoje knygoje apie senovės prūsus (Berlynas, 1871 m.) primena ankstesnę rašytoją — Erasmus Pranciškus, kuris savo veikalė "Moralybės veidrodis", atpasakoja prūsų papročius.

Pirmausiaj pažymim, jog nie kur kitur brolio ir sesers meilė nebuvo taip gražiai vaizduojama, kaip lietuviškų giminių dainose ir pasakose.

Toliau tas Erasmus Pranciškus nupiešia ypatingą senovės prūsų mergaičių meilės išreiškima savo berneliui.

Pavasario šventėse daugelyje vietų merginos apsijuosdavo ilga juosta, kurios abu galai buvo nukrite žemai, arba aprisdavo kaspinu. Tai buvo netiesioginis pasakymas savo berneliui, jog ji myli. Mat, iš kuklumo, merginos nedrįsdavo išreikšti tą jausimą žodžiu.

Jei bernelis irgi mylėjo ją, tuomet jam buvo aišku kas reikia daryti. Savo du geriausius draugus jis pasiūsdavo į merginos tėvų namus ir prasidėdavo rimtos kalbos apie vedybas.

Kartais tie piršliai, nujausdami, jog nebus pasipriešinimo iš tėvų pusės, "pavogdavo" mergaitę ir jaunosius apvedindavo.

Priverstinis Atostogos

Rosyth, Škotija. — Aukščiausia igiu Laurence Henderson, 20 metų, tarnauja kariniam britų laivyne, jau istisą mėnesį atostogauja kareivinėse, nes in-tendantūra negali parūpinti pakankamai didelių batų.

Išvaikė Demonstrantus Kremliaus Aikštėje

Vykstant komunistų partijos kongresui Maskvoje, prie Krem-liaus sienų buvo susirinkusios grupelės demonstrantų, pareikšdami savo priešingumą Stalino rehabilitacijai.

Jų tarpe pastebėta rašytojų, senų revoliucionierių ir tokių, kurie perėjo per staliniskas dar-bo stovyklas. Policija greitai iš-blaškė demonstrantus ir daugelį jų arestavo.

Senatvės Požymis

Vienas amerikiečių laikraštis pasiuntė savo reporterį pasikalbėti su senoku, kuris jau buvo pasiekęs 100 metų amžiaus.

— Ka tamsta manai apie šiandienines moteris? — paklausė jo jaunas vyrukas.

— Sūneli — atsakė tas — apie moteris palioviau galvojau prieš du metu...

Raketa Prieš Tankus

Korporacija McDonell Aircraft, esanti St. Louis, gavo iš valdžios užsakyma pagaminti už -485.000 raketų, su kurių pagalba eilinis kareivis galės sudaužyti tanką.

Žmonės dings — numirs, numirs politiniai ir fininiai, bet demokratinis principas gyvens ir gyvens amžinai.

Lincoln

Žalgirio Mūši Nulēmė Lietuviai - Tikrina Lenkas

Atitaiso Filmoje Rodomus Netikslumus

Pradėjus vėl rodyti Chicagoje atsistą iš Lenkijos filmą "Kryžiuočiai", vienas lenkas, matomai negalėdamas pakęsti joje istorinių faktų iškreipimo, parašė vietiniam lenkų laikraštyje tokius atitaisymus:

"Kaip pats Sienkevičius, taip ir istoriniai vadovėliai pripažįsta, jog lietuviai suvaidino svarbią rolę Žalgirio mūšio laimėjime.

"Lengva lietuvių kavalerija pirmoji puolė kryžiuočių eiles, atrėmė ju šarvuotų dalinių atakas, o paskiau leidosi bėgti. Tai buvo sena totoriu strategija. Kryžiuočių būriai ėmėsi vyti, bet sunkiau apsiginklavę, negalėjo pasivyti greitų lietuvių raitelių.

"Tuo laiku lenkų kariai įsivėlė į mūšį ir įlenkė kryžiuočių liniją. Bet kryžiuočių ordono mistras padarė didelę klaidą. Jis asmeniškai įtraukė į mūšį visus rezervus. Kariavo ir visi lenkai bei muravai. Išskyrus

dvi kuopas, kurios saugojo karalių Jogailą.

"Kryžiuočiai toli nebėgo pasukui lietuvių. Jie pasuko atgal į mūšio lauką ir jų grįžimas pakėlė kryžiuočių nuotaikas. Tuo tarpu lenkai tik gynėsi ir nedrįso pakelti rankos prieš didįjį mistra. Atrodė, jog mūšis pasilikus nenumelntas.

"Jeigu tuo sunkioju momentu Jogaila ramiai laukė stovėdamas ant kalno, tai jis turėjo pasitikėjimo Vytautu, ir ne be pagrindo. Dar nespėjo išsiblaškyti dulkės, sukeltos sugrįžusių kryžiuočių, kaip lietuvių kavalerija ir pėstininkai visu smarkumu puolė į mūšio sūkurį.

"Kryžiuočių eilės buvo sumaišytos, o pats didysis mistras krito mūšio lauke nuo žemaičių smūgio."

Taip tai aprašo Žalgirio mūšio eiga vienas lenkas, atitaisydamas filmos "Kryžiuočiai" vaizdus, kuriuose parodoma, jog tik lenkai ten kovojo ir viska laimėjo, o lietuvių kaip ir nebūta.

Bepigu su duona, kad tikta rugių yra.

Kiškelio Gyvenimas Yra Ivairus, Nors Ir Ne Taip Lengvas

Kiškis, tas ramus, tylus gyvuliukas, visų bijo ir turi galingų neprieteliu. Bet pagauti ne taip jis lengva. Iš bėdos jį išneša greitai josios kojos.

Pirmutinės kojos trumpesnės už paskutiniąsias, užtai kiškis privalo šokinėti bėgdamas. Į kalną kiškiui lengva bėgti, bet į pakalnę — labai sunku, šokdamas kūliais apsverčia ir nurieda nuo kalno.

Dieną kiškis slapstosi ir miega kur tyrame lauke. Ten jis pasitauso piršto gilumo guolį.

Ziemą kiškis pasidaro tokio gilumo guolį, kad atrodytų lyg gelsvai pilkas kelmelis.

Kai žmogus eina pro kiškio guolį, tai kiškis nebėga, bet prikrinta, kad jo žmogus nematytų ir praeitų pro šalį. Ir žmogus labai dažnai nepamato kiškio, nes jo spalva susilieja su žemės spalva.

Pabaidytas kiškis lekia šalin. Jeigu pavojus neperdidelis, kiškis striki pamažėliu, tupinėdamas, žvalgydamasis, pasiklausydamas.

Sunu vejamas jis šokinėja, mėto pėdas, daro kilpas. Taip jis

dažnai suklaidina neprityrusius šunis.

Ilgomis ausimis kiškis net per miegą nugirsta ką prisartinant. Prietamais kiškis apleidžia savo guolį ir lekia maisto ieškoti. Ėda kiškis žolę, želmenis, kopūsus, graužia ropes. Iš bėdos kiškis tenkinasi jaunučių medžių žieve ir brazdais.

Iš bado jis lanko sodus ir apgraužia medelius. Kiškio nuėsti medeliai nudžiūva, jeigu žievė aplinkui pagružta.

Kasmet, nuo kovo mėnesio iki rugpjūčio, kiškė veda keturis ar daugiau vaikų. Prie mažiukų ji esti kokia savaitę, paskui juos pameta. Bet laikas nuo laiko, vis dėlto atsilanko prie mažiukų, prišaukia juos ypatingai dantiomis kalendama ir žindo.

Pavojuje mažiukai išlaksto. Yra mate, kaip kiškė gynė savo vaikus nuo grobuonių paukščių ir varnų.

Kiškis patinas bėga šalin tik nuo stipresnių nepriešelių. Nuo su savim lygių, jis ginasi, muša juos per snukius pirmutinėmis kojomis.

Šikšnosparniai Turi Tobulą Radarą

Šikšnosparniai teturi tik labai mažas akis, bet jie labiau "mato" ausimis, kuriomis girdi garsus, kurių žmogaus ausys nepajėgia sugauti.

Ausys padeda šikšnosparniams skraidyti visiškoje tamsoje, nes sudaro savotišką radarą sistemą, išpėjančią apie kliūtis ir rodanti atvirą skraidymui kelią.

Aprėdytas ir keltas kitaip išrodo.

Pavasariui Atėjus Pirmi Sužaliuoja Šie Augalai

Pavasarij labai greitai pajunta ir augalai. Kai tik saulutė nukaitina nuo žemės sniegą, žolė pradeda leisti savo jaunus lapelius. Miškuose ir krūmuose greitai išauga ir pradeda žydėti baltažiedė plukė, žibuoklė, vištapienė ir kiti ankstyvieji augalai: moliuguose šlaituose — šaltpusnys, pievose — rasakylės, drėgnose vietose — purienos ir pan.

Visi ankstyvesnieji pavasario augalai turi iš rudens pasigaminę sau šakniastiebiuose pakankamą maisto atsargą. Kaip tik pavasarij žemė atsipalaidoja nuo sniego ir nebebūna didesnių šalčių, pavasariniai augalai iš savo stambių šakniastiebių pradeda sparčiai augti ir pagaliau žydėti.

Ankstyvieji miškų augalai, pavyzdžiui, plukės skubinas anksti žydėti, kol dar medžiai neapsidengia lapais ir neuždengia jiems saulės spinduliu.

Jeigu pasitaiko ankstyvas pavasaris ir šalčiai vėl užklumpa, tai jauni augalai turi priemonių nuo jų apsisaugoti.

Vieni turi tankius, minkštus plaukėlius kiti lapus suglaudžia, kitų lapeliai gelsvi arba rausvi. Geltona ir rusva medžiaga suima į save šilumą ir neleidžia augalui sušalti.

Anksti pavasarij pradeda žydėti lazdynai, alksniai, beržai ir kiti.

Jie irgi skuba žydėti, kol dar

medžiai neišlapoję, todėl kad lapai neužstotų vėjui pernešti žiedų dulkeles nuo vienu žiedu ant kitų.

Mikas Petrauskas Isgarsino Dabartinį Lietuvos Himną

Suskambėjo Vilniaus Seime 1905 metais

Lietuvos himnu buvo siūloma "Nu, Lietuva, nu, Dauguva", "Jau Slavai Sukilo", "Kur bėga Sešupė". Tačiau Dr. Kudirkos "Lietuva, Tėvyne Mūsų" vis platėjo, vis populiarėjo.

O kuomet Lietuvos Seime Vilniuje 1905 m. M. Petrauskas, suharmonizavęs "Lietuva, tėvyne mūsų" su savo vedamu chorą užtraukė, tai visi girdėję

apsiašarojo iš susijaudinimo ir taip gražusis mūsų himnas per visus laikus skambėjo ir, auro do skambės iki mūsų tautos žymės bus ant šios žemės paviršio.

Tai štai ką mums paliko D. Kudirka, tai štai ką mums paliko komp. Mikas Petrauskas.

Sviesiaplaukės Madoje

Tuo laiku, kuomet rašytojos Anita Loos knyga "Gentlemen, Prefer Blonds" buvo gana populiaru, vienas korespondentas paklausė jos:

— Iš kur tamsta tiek daug žinai apie vyrų skonį?

— Jai rašytoja sunkiai atsikvėpusi, atsakė:

— Aš tai gerai žinau, dėl to kad esu brunetė..

LINKSMIAUSIŲ VELYKŲ!

Visiems Mūsų Draugams, Kostiumieriams Ir Visiems Chicagos Lietuviams

Tony and Julia's Tavern

ANTANAS IR JULIA, Sav.

3204 South Halsted Street

LINKSMIAUSIŲ VELYKŲ!

PETRAS ir JONAS VAISVILAI

Savininkai

Mid-West Armature Service

822 WEST 35th STREET

Chicago, Illinois

Mutual Federal Bendrovė Linki Visiems LINKSMIAUSIŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

VADOVYBĖ:

JOHN J. KAZANAUSKAS

Prezidentas

CASIMIR G. OKSAS

Ekzek. Viceprezidentas

PETER KAZANAUSKAS

Viceprezidentas

STEPHANIE SIMONAITIS

Sekretorius - Išdininkas

ANTHONY L. LAPINSKAS

Sekr. - Išdininko padėjėjas

ir advokatas.

DIREKTORIAI:

JOHN J. KAZANAUSKAS

PETER KAZANAUSKAS

PETER KRAUJALIS

ANTHONY L. LAPINSKAS

WALTER MISEVICH

CASIMER G. OKSAS

JOAN OKSAS

DARBO VALANDOS:

Pirmadienį, Antradienį ir Penktadienį nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų.

Ketvirtadienį nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro.

Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų.

Trečiadieni uždaryta visa diena.

Automobiliams pastatyti aikštė greta mūsų įstaigos

Mutual FEDERAL Savings
CHARTERED AND SUPERVISED BY THE UNITED STATES GOVERNMENT
AND LOAN ASSOCIATION

2212 WEST CERMAK ROAD

Linksmų Velykų Švenčių!

LINKIME VISIEMS MŪŠŲ DRAUGAMS IR VISIEMS CHICAGOS LIETUVIAMS

Ona Karalienė

Savininkė

LITUANICA TAVERN

3436 South Litanica Avenue

LINKSMŲ IR LAIMINGŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

VISIEMS DRAUGAMS, BIČIULIAMS, PRIETELIAMS IR VISIEMS CHICAGOS LIETUVIAMS LINKI

Povilas ir Sally RIDIKAI

3354 South Halsted St.

CHICAGO, ILL.

YArds 7-1911

Eržvilkas ir Skaudvilė - Dvi Senos Vietovės Žemaitijoje

Ką Eržvilkas Užaugina Skaudvilė Parduoda Prūsams

Eržvilkas yra išsistatęs dešiniajame Saltonos upės krante. Upė nedidelė negili, bet jos krantai vietomis labai aukštai iškilę. Pavasarį, kada saulė ir lietus ištirpdo sniegą, vanduo

pakyla, bet žalos nedaug tepadaravo ūkininkams, nes vandenį sulaukydavo aukšti krantai. Slėny esantiems pievoms, atnešdavo tik dumblo trašų. Tie slėnių krantai buvo apaugę laukiniais medžiais, tarp kurių pasitaikydavo ažuolu. Apylinkės miškingos, bet ne-

pasižymėjo dideliais masyvniais miškais. Eržvilke buvo ir Jurbarko urėdijos šios apylinkės girininkijos būstinė. Jai priklausė: Pagiriu, Išdagu, Paupinė, Daugeliškių Daugiriu, Tamšilio Zaliųjų, Balandinės, ir kt. miškai, Nemaža jų tarpe buvo lapuočių medžių, bet bendrai paėmus vyravo spygliuočiai.

Tarp šių miškų buvo daug kaimų, viensėdijų ir gana derlingų laukų. Ūkininkai gyveno pasiturintai ir pasižymėjo ypatingos veislės arklų auginimu. Čia daug buvo užauginama, parduodama, net užsieniui, trakėnų ir ardnėjų veislės arkliai. Daugelis ūkių, prieškariniais laikais iš arklų turėjo daug pajamų. Kol dar buvo Balsių jomarkai, ir juos daugiausiai arkliai atvedavo parduoti Eržvilko ūkininkai. Pokariniais laikais tokia jų arklų pardavimo rinka buvo Skaudvilė. Tuose jomarkuose atvykę iš Vokietijos agentai supirkdavo šimtus arklų atvestų iš Eržvilko apylinkių. Paskui juos "tabūnais" gabendavo Skaudvilės — Tauragės plentu Vokietijos link.

Iš visu piliakalnių, esančių Skaudvilės apylinkėje, žymiausias yra Edžvilko — Saltonos upių santakoje. Anais laikais stovėjusią ten pilį saugojo iš lygių laukų pusės du gilūs grioviai, užpildyti vandeniu, tai ir aukštos sienos.

Skaudvilės miesta perkerta Siauliu—Tauragės plentas. Pats Skaudvilės miestas pradėjo smarkiai augti tik nuo devyniolikto šimtmečio vidurio, kai pro jį buvo pravažėstas minimas plentas. Jau septynioliktą šimtmečio pabaigoje čia buvo žinomas stambus dvaras. To dvaro savininkas, Raseinių apskr. bajoru marsalka Ignas Micevičius 1770 m. Skaudvilėje pastatė medinę bažnyčia o jau 1804 m. jis užrašė virš valako žemės ir 3,000 sidabrinė rubliu. Pradžioje Skaudvilės bažnyčia buvo tik, kaip Batakių filija, bet gausėjant bažnyčios lankytojams vyskupas Juozapas Giedraitis jai suteikė parapijos teises. Jau senai čia yra pastatyta evangeliku-liuteronų bažnyčia, bet prieš jos kunigas nuolatos negyveno. Jos bendruomenės nariai rūpinosi švietimu ir čia ju laikoma mokykla 1860 m. turėjo jau 25 mokinius.

Pro Skaudvilę ejo prekybinis iš Mintaujos į Tauragę kelias ir čia rusų okupacijos laikais buvo įrengta muitinė. Miestas augo ir prekyba sparčiai plėtėsi. Išsisteigė čia daug parduotuvių, pravažiuojantiems namų. Pagal 1923 m. surašymo duomenis, miestas turėjo apie pusantro tūkstančio gyventojų. Namai beveik visi mūriniai. Labai didelis Skaudvilės valsčius, kuris turėjo dar penkis bažnytkai-

LAUDIES DAINA

Einu per kiemą,
Girdžiu per sieną,
Vai stuksi, audžia
Mano mergelė.

— Išausk, mergelė,
Ploną drobėlę,
Be staklių, nyčių,
Be šaudyklėlės.

— Išark, broleli,
Lygius laukelius,
Be arklio, žagrės,
Be noragėlio.

— Išskalbk, mergelė,
Baltai drobėles,
Be šarmo, muilo,
Be vandenėlio.

— Nupiauk, berneli,
Lygią lankelę,
Be aštraus dalgio,
Be pūstyklėlės...

Kuomet Buvo Išrasta Stenografija

Stenografija jau yra per 2,000 metų senumo. Ją išrado Tiro, vergas garsiojo Romos kalbėtojo Cicerono.

Nepaisant į tą socialų skirtumą, jiedu buvo geri draugai.

Tiro užrašydavo Cicerono kalbas ant vaško toblėčios (lentelės) su aštriu kauliuku taip greitai, kad tik tas kalbėdavo.

Už tokį patarnavimą, pirmutinis stenografas buvo paskelbtas laisvu piliečiu, maždaug 60 metų prieš Kristų.

North Carolina pirmąja mėsinių baldų gamyboje.

Čigonės Sumanumas

Ji policijos stotį Chicagoje atėjo čigonė ir su ašaromis akyse prašo pagelbėti jai surasti jos vyrą, kuris prieš du mėnesius išėjo nupirkti maisto ir iki šiam laikui negrįžo.

— Juk tu moki burti — pareiške policijos tarnautojas — išpranašauji žmonėms ateitį, spėlioji jiems laimę, tai argi negali patirti kur yra tavo vyras?

Čigonė išdėstė ant stalo kor-

tas ir pažvelgė į policininką. — Tai kur jis yra? — paklausė tas. — Duok man dolerį, tai pasakyčiau — atkirto miki čigonė.

Brangi Atmintis

— Matyt, jūs labai branginate savo medalioną.

— Taip jame yra įdėta gabalėlis mano vyro plaukų.

— O ką ar jis jau numirė?

— Ne, jis vargšas tik nupliko.

Linksmiausių Velykų Švenčių

Petras Vilkelis

REAL ESTATE, MORTGAGE, SALES, INSURANCE

2444 West 71st Street Telephone HElock 4-0680

LINKSMIAUSIŲ VELYKŲ!

LINKIU VISIEMS SAVO DRAUGAMS IR VISIEMS CHICAGOS LIETUVIAMS

DAN KURAITIS

Linksmiausių Velykų Švenčių

CHARLES ZEKAS

Sekretorius - Vedėjas

Brighton Savings and Loan Association

4071 ARCHER AVE. — CHICAGO, ILL.

LINKSMIAUSIŲ VELYKŲ VISIEMS!

S. BALZEKAS, Sr.

DRAUGAMS, KOSTUMERIAMS

- ir -

VISIEMS LIETUVIAMS!

S. BALZEKAS, Jr.

BALZEKAS MOTOR SALES, Inc.

"U WILL LIKE US"

CHRYSLER-PLYMOUTH Distributors

4030 Archer Avenue

Phone VIrginia 7-1515

Tabaką Pirmiausia Pradėjo Vartoti Moterys

Kuomet Kristupas Kolumbas pasiekė Ameriką, tai jis greit pastebėjo, jog senos indijonų moterys rūko kokį tai džiovintą augalą.

Vėliau paaiškėjo, jog tas buvo daroma dievų labai, vietoj maldos. Kuri moteriškė tingėjo melstis arba šokinėti apie ugnį, toji užsidegdavo pypkė ir leisdavo dūmus į viršų.

Po kelių dešimčių metų tas augalas pasiekė ir Europą. Pirmąjį tabako augintoju buvo prancūzų atstovas Portugalijoje, Nicot. Jo vardu pavadinta ir svarbiausias elementas tabakoje — nikotinas.

Septynioliktame šimtmetyje tas augalas skaitėsi ypatingu vaistu.

Vėliau jį rūkė vyrai, kad parodyti moterims, jog jie pilni vyriškumo ir drasos.

Mahometai, ypač, turkai, buvo labai priešingi rūkymui. Už tokį prasižengimą gresė net mirties bausmė.

Vienok ir toks griežtumas nieko negelbėjo ir šiandien Turkijoje daugiausia gamina tabako.

Gydytojai tikrina, jog rūkymas kenkia sveikatai, nes gadiną nervus, silpnina širdį, nuodija kraują ir pan. Bet kai pažiūri, tai retas kuris gydytojų nerūko.

Tokiu būdu, cigarai, cigaretės ir pypkės neišnyksta iš mūsų tarpo.

Dabar Jau Yra Aišku

Pasirodo, jog proporciniai imant, prancūzai daugiausia suvartoja alkoholinių gėrimų: vienai galvai tenka vidutiniai 95 kvortos vyno ir 4 kvortos degtinės per metus.

Gal būtų dėl to ir de Gaulle politika atrodo it būtų pakvaišusi.

Zmogus, kuris nemylti savo krašto, nieko jis negali mylėti.

Johnson.

LINKSMIAUSIŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

Linki taupytojams, Draugams ir visiems Lietuviams

Albert J. Aukers

DISTRICT SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

Pareigūnai ir Direktoriai

THOMAS S. JANULIS

Direktorių Tarybos Pirmininkas,

ALBERT J. AUKERS

Prezidentas ir menadžeris

EDWARD GAMMIE

Vice Prezidentas

JOHN T. JANULIS

Sekretorius

BRIDGEPORTO DIDŽIAUSIA IR TVIRČIAUSIA TAUPYMO BENDROVE

District Savings AND LOAN ASSOCIATION

3430 South Halsted Street • Chicago 8 Tel. 523-8200

Vaistinės Anų Laikų Lietuvoje

Senovės laikais "vaistinių" Lietuvoje netrūko. Jų buvo kai muose, sodybose ir miestuose. Kas geriau pažino gydomąsias augalų ypatybes ir buvo įgudęs jas panaudoti, tas jau tapdavo ne tik vaistininkas, bet ir savotiškas "gydytojas".

Sioje "profesijoje" ypatingai pasireikdavo moterys, kurios vasaros metu pasirinkdavo visokių žolelių, išdžiovindavo jas, o paskiau panaudodavo gydymui įvairių nesugalavimų arba ligų.

Kai medicina dar nebuvo išsi-
vysčiusi, o gydytojų pasitaikindavo labai mažai, žolelės, šaknės ir medžių žievės buvo priena-
miausias ir vienintėlis ginklas kovai su ligomis.

Tarpe vartojamų vaistažolių buvo sekančios: valerijonas, ajeras, vilkdalgis, čiobrelis, pupalaiškis trilapis, ramunėliai, liepos žiedai, meškauogė ir daug visokių šaknų, žievių ir augalų.

Bet jau pradžioje 17-to šimtmečio Lietuvos miestuose pradėjo atsirasti tikros vaistinės, kuriose dirbo specialistai, atlikę trejetos metų praktika. Jie skaitėsi gydytojo padėjėjais ir buvo atleisti nuo taksu, kokius turėjo mokėti pirkliai.

1781 metais prie Vyriausios Didžiosios Lietuvos Mokyklos Vilniuje tapo įsteigti vaistinin-
kystės kursai, kuriuos tvarkė atvykęs iš Gardino J. E. Gliber-
tas. Kiek vėliau jis įsteigė prie tos mokyklos ir botanikos sodą, kur buvo auginamos žolės tinkamos vaistams.

Pereitame šimtmetyje vaistinių skaičius Lietuvos miestuose ir miesteliuose žymiai padidėjo ir jos buvo puošniai įrengtos.

Kurios Gėlės Puošė Darželius Lietuvoje?

Lietuvaitės sėja, sodina ir augina šias plačiausiai Lietuvoje žinomas gėles: rūtas, bijūnus, jurginius, gvazdikus, rožes, lelijas, pinavijas, diemedžius, alyvas, mėtus, nasturtas, našlaites, radastas, saulutes, žirnelius, brolelius.

Mylimiausia ir žinomiausia yra rūta, kuri ir dainių dainose gausiausiai apdainuota.

Spalvos Pritaikomos Žmonėms

Bolševikus mes vadiname rau-
donais, balius — geltonais, tei-
singus — baltais.

Ištikima žmogų vadiname mė-
lynu, neišmanelį — žaliu, o bes-
palviu yra tas, kuris niekuom
nepasizymi.

Atlik, gerai tau tenkančia pa-
reigą ir pats jausies garbinges-
niu.

Ir Vievėsis Atskridęs Iš Šiltų Kraštų Sveikino Tas Šventes Lietuvoje

Kartais žemė dar nebuvo iš-
džiūvusi nuo tirpstančio sniego
vandens srovių, kartais upeliuo-
se ir upėse plūduriavo gabalai
ledo, o vieversėlis jau skraidė
aplink, atkeliavęs iš šiltų kraštų.
Jis pirmas iš klajūnų paukščių
atvyksta pasveikinti pavasarį ir
jo didžiąją šventę.

Vievėselio giesmė dar ne-
skamba taip garsiai ir žavėjan-
čiai, kaip pavasariui įpusėjus,
arba rugiam iškilus laukuose.
Vievėsis, tas rūpestingas paukš-
telis laksto aplink žvalgydamas
sisi ir pasikeitimus aplinkinėje
gamtoje ir ieškodamas patogios
vietelės susukti lizdą.

kėlimo šventė. Jos ateina tik
tada, kai mėnulis, tas saulės veid-
rodė, parodo metų pasikeiti-
mą. Kodel tik mėnulis gali būti
tų švenčių rodykle. Kodel pagal
jo išvaizdą nustatoma Velykų
data, atsakymo į tai reiktų ieš-
koti senų žmonių pažiūrose į
gamta?

Kuomet sniegas ir ledai lau-
kuose pradeda tirpti, o vanduo
srovėmis ima plaukti į upes,
prūdus, ežerus, o iš ten į jūrą,
tai anais laikais buvo manoma,
jog mėnulis "sutraukia" ta vandenį,
išdžiūvina laukus, pievas,
kelius ir tuo būdu paruošia ke-
lią gražiam pavasariui. Kaip
atrodo, tai mūsų protėviai nenorė-
davo nuskriausti nei vienos
dangiškos esybės. Kalėdų šven-
tės buvo skiriamos išimtinai

saulės pagerbimui, o Velykos
tapdavo surištos su mėnuliu, ar-
timiausiu žemės kaimynu. Sek-
minėse gi, vasaros metu pagerb-
davo savąją žemę, kada toji yra
pačiame savo gražume ir puo-
nume.

Mūsų protėviai yra palikę
mums daugybę padavimų, ku-
riuose vaizdingai atpasakojama
įvairūs pasikeitimai gamtoje,
kuriuose nušviečiami žmogaus
santykiai su visa aplinka. Tie
padavimai šiandien jau atrodo
keisti ir nerealiūs. Mokslo pažan-
ga įrodė jų klaidingumą. Vie-
nok, nepaisant į tai, senovės lie-
tuvų mitologijoje yra daug iš-
kilmingumo, grožio ir dvasinio
pasitenkinimo.

Visa tai verta prisiminti Ve-
lykų šventėse, kurios kaip tik ir
simbolizuoja tą pasakų pasaulį,
kuris jau gerokai atsitolinęs nuo
mūsų, bet kurio neprivalėtum
užmiršti.

Naudingas Išradimas

Senas ir apkurtes milijonie-
rius įsitaisė klausomąjį apar-
tą. Po savaitės jis užėjo pas tą
prekybininką kuris jam parda-
vė aparatą.

— Tikiuosi, kad tamstos šei-
ma labai patenkinta tuo pasi-
keitimu tamstos gyvenime, —
atsargiai užsiminė prekybinin-
kas.

— Tik niekam nesakyk: gir-
džiui gerai ir jau tris kartus pa-
keičiau testamentą.

Svetima krosnis nešildo, kai
sava užgęsta.

Linksmų Velykų Švenčių

Linkiu

Floridos bei Visos Amerikos Lietuviams

Juozas A. Krukas

Tampa, Florida

Real Estate Pardavėjas

LINKSMIAUSIŲ VELYKŲ VISIEMS

Frank's Television

Juozas Bendoraitis ir Paulius Endzelis, Savininkai

3240 So. Halsted St.

Tel. CALumet 5-7252

Linkime Linksmų Velykų Švenčių

STANDARD Federal Savings and Loan Association of Chicago

VALDYBA:

JUSTIN MACKIEWICH - - - - - Pirmininkas
JUSTIN MACKIEWICH Jr. - - - - - Prezidentas
HELEN KUČINSKAS - - - - - Sekretorė - Išdininkė
DAN KURAITIS - - - - - Direktorius
LEO GINIOTIS - - - - - Direktorius
JOSEPH PADŽIŪNAS - - - - - Direktorius
PETER MASSIE - - - - - Direktorius

ADVOKATAI:

WILLIAM ZIPPERMAN

BERNARD KASH

PETRAS GAUDAS

PASKOLŲ SKYRIUS

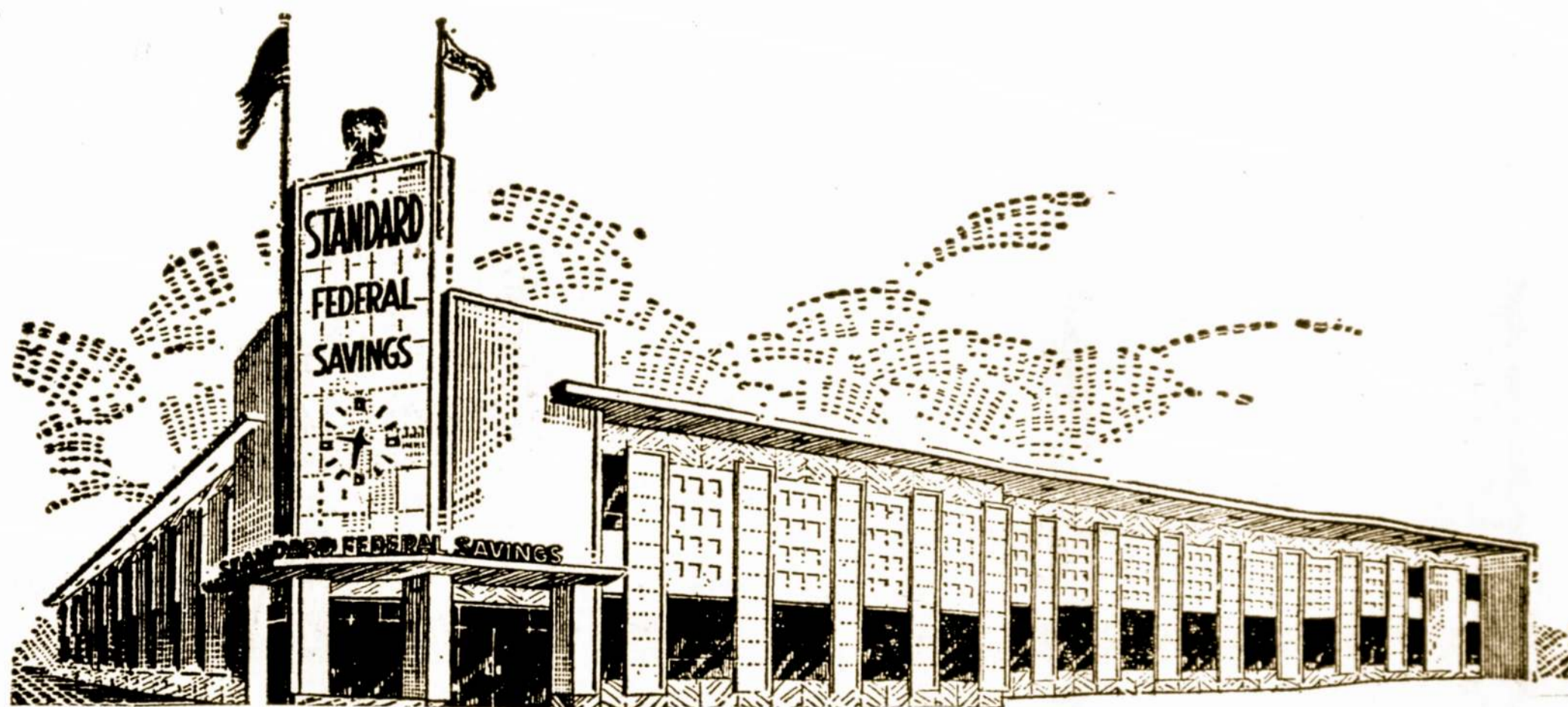
DOMINIC CHIAPETTA - Vedėjas ir Vice-Prezidentas
PETER SLOGER - Vice-Prezidentas
EDWARD KRISTON - Vice - Prezidentas
JOHN LEWE - Apkainuotojas ir Vice-Prez. Pavad.
STASYS BARAS-Apkainuotojas ir Vice-Prez. Pavad.
LUCY RAILA - Sekretoriaus Pavaduotoja
THEODORE BALLA - Sekretoriaus Pavaduotojas
VACLOVAS DŽENKAUSKAS - Paskolų Valdininkas

KONTROLĖS IR ATSKAITOMYBĖS SKYRIAI:

ANTANAS KASUBA - Kontrolierius ir
Vice Prezidentas
EDWARD BOGUS - Bendrieji Reikalai,
Vice-Prezidento Pavaduotojas
ANGELINE KOLADITZ - Bendrosios Atskaitomybės
Prižiūrėtojas
DAVID MACKIEWICH - Automatinės Atskaitomybės
Valdininkas
STELLA STANKUS - Vyr. Kasininkė
LOUIS WAITKUS - Vyr. Kasininko Pavaduotojas

APDRAUDOS SKYRIUS:

BERNARD STONE - Vedėjas
ANN SIRATOWICH - Vedėjo Pavaduotoja

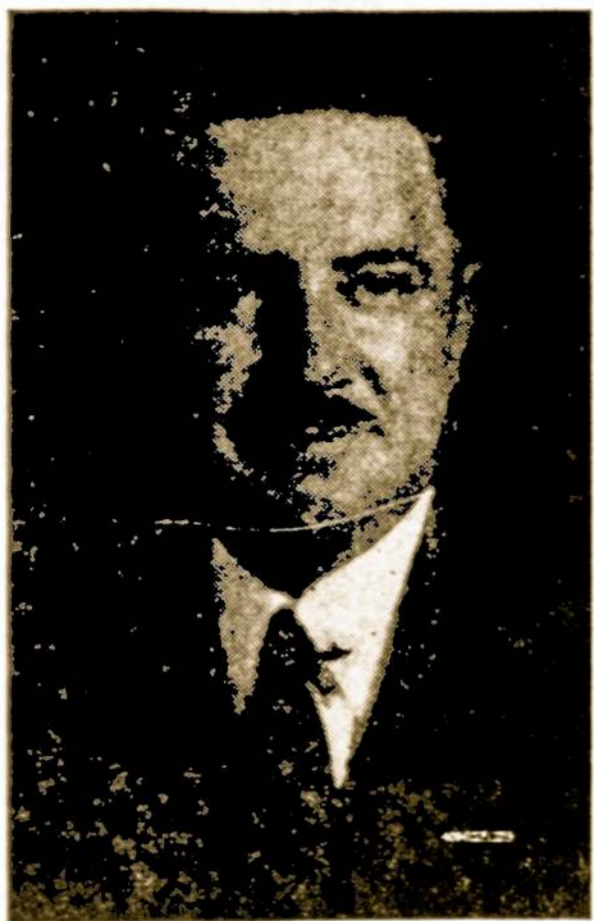
4192 ARCHER AVENUE

TEL. VIRGINIA 7-1141

Ką Pasako Molinių Indų Liekanos

Atkastoje senųjų prūsų žemėje sodyboje, iš 800 metų prieš Kristų, rasta prie Ainos upės molinių indų, kurie buvo pagaminti kaip naminiam vartojimui, taip ir papuošimams. Ant tų indų dar susekamos plonų pirštų ir net panagių antspaudos. Iš to archeologai sprendžia, jog anais laikais molinius indus gamino daugiausia moterys. Įdomu, kad kaikurie puodeliai yra papuošti žirgo ir saulės simboliais.

Linksmiausių Velykų Švenčių Linkime Visiems Mūsų Geriems Tautiečiams

John T. Zuris

Linksmų Pavasario Švenčių - Velykų

Linkiu Visiems Lietuviams

Frank Bastis
SAVININKAS

LAKSIDE COUNTRY CLUB
PEWAUKEE, WISCONSIN

Linksmų Velykų Švenčių

Visiems Mūsų Geriems Tautiečiams

Josephine ir Steve Svilainiai

SAVININKAI VASARVIETĖS
Townsend, Wis.

Timely Topics

The Greatest Joy

A person who has found the greatest joy in life to be the joy of service; the greatest power to be the power of love; the greatest rule to be the Golden Rule and the greatest war to be the war with one's self.

Such a person will face sorrow without bitterness, nor will such a one be puffed up by prosperity. He will fight on in apparent defeat, carry hope into the shadows of age and when the sun of life begins to set there will be confidence of the morning.

The Spirit of Easter

A man was reading an interesting book one evening. Suddenly in the midst of the exciting story he discovered that three pages were missing from the book. Apparently his little girl, in her play, had torn them out and safely hidden them in some far corner of the house.

Do you know of anything more frustrating than that? When the father began to storm, as fathers will do, about keeping books away from the children, his wife wisely chided him by saying, "Now after all, should you complain? You have 300 pages, your daughter has three".

Then the father got to thinking just how inadequate those three pages by themselves would be. And yet isn't that just what life is without the faith of Easter. Without the faith of Easter, life for many people would be just a few pages torn out of a book. It makes no sense, starts nowhere, ends nowhere, in between it has no rhyme or reason.

Easter is the most thrilling day of all. It is the day of trumpets, music, glory and gladness.

Fresh as the springtime, it comes each year with a mystic, inner joy in which all nature joins in a fresh renewal of life. For what we celebrate in Easter is not immortality alone, nor even the resurrection of Christ alone, but a whole philosophy of life, that stems out of it, of which the resurrection is the symbol and the promise.

MOST COFFEE DRINKERS IN THE MIDWEST

New York (UP). — Just as our foods show regional differences, so does our coffee drinking, reports the Pan-American Coffee Bureau.

In the past, the west always has claimed title to the biggest per capita consumption. But according to a new survey, the midwest takes over at the top, averaging 3.14 cups per person per day. The statisticians excluded children nine and under from their survey.

LADIES IN DRIVER'S SEAT

New York — It won't be long before there'll be more women drivers than men drivers in the United States, according to Bavarian Motor Works (BMW) statisticians. Women drivers now make up 40 per cent of the total. By 1970, half of all licensed drivers will be women.

Restorano

— Ar matai tą žmogelį prie sienos sėdint?
— Taip. O kas tokio?
— Jis turi nepaprastą laimę meilėje.
— Neatrodė, kad taip būtų.
— Ištikro. Jiš jau penkiasdešimt metų turi ir dar nei karto nebuvo vedęs.

Zuvys paprastai labiau mėgsta šaltesnį ir jūrų vandenį, nes ten yra daugiau deguonies, būtino žuvų gyvybėms.

Linksmiausių Velykų Švenčių Linkime Visiems Mūsų Geriems Tautiečiams

AL. G. KUMSKIS

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

Visiems Chicagos Lietuviams!

Jonas Andrišūnas ir Steponas bei Stasė Viščiūs
SAVININKAI

JONAS TAVERN

700 WEST 31ST STREET PHONE VI 2-9440

Atgimsi Lietuva

Lyg kad nuo saulės krenta dienos Ir vaikšto pievomis-žieduos. Jau tuoj išeisim į prienas Dainų dūdelėmis dūduot.

Pajusim džiūgėjusiu jaunystės, Dvelkimus viesulos gaujos. Gėlių žydėjimas jau grįžta, — Sugrįš į pievas Lietuvos.

Sugrįš pavasaris į kaimą, Zygiuodams jazminus atskleis, Ir artojėlis veišis laimę Jaunikio mėnesio arkliais.

Lakštungalų bus laimės dienos Naktimis linksmiau jos dainuos, Čiulbės paukštelis mums kiek vienas

Rytuos, pietuos ir vakaruos. Ak, Lietuva Tėvyne, pievoj, Siluos, ir girioj ir laukuos! Obels, lelijos, rūtų, ievos Ziedai tau galvą vainikuos.

Ir būsi, būsi mylimiausia Iš viso būrio mylimų... Net audra girioj apsiblaus. Kvepės tau vyšnios jaunumu.

Kvepės, linguos prie kelio Liekna svėrė ir ta gyvuos. Ateis pavasaris išsilgęs Tėvynės mūsų Lietuvos...

Klemensas Dulckė

Patarlės ir Špeliuojimai Velykų Laikotarpyje

Atėjus pavasariui ūkininkai pradėdavo rūpintis laukų darbais ir būsimu derlium.

Nuo gero javų užderėjimo priklausė jų būtis bėgyje išties metų.

Todėl nenuostabu, kad pavasario, šventės buvo bandoma atspėti ir išpranašauti kokia bus vasara ir ruduo.

Jei prieš Velykas lyja lietus, tai tas reiškė, jog aruodai bus pilni!

Jei Didžiajam Penktadienyje sniega sniegas, tai derlius bus menkas.

Jei kuris Velykų metu yra užsirusčius, tam nesieks laukų darbai.

Iš tu kelių patarlių jau galima suprasti kokią svarbią rolę vaidino Velykų šventės nulėmėme viso gerbūvio.

Tos šventės buvo kaip koks orakulas, atskleidžias žmonėms jų netolimą ateitį.

Tik Tuomi Atsižymi

J. V. Informacinė Agentūra Washingtono pranešė, jog komunistų valdomi kraštai perėjtais metais padidino savo propagandą 10 nuoš.

Taip, skelbime melagysčių komunistai daro žymų progresą.

Visko Trūksta

Kauno darbininkas sugrįžo namo ir giriasi šeimai:

— Na, parsinešiau 150 rublių. Dabar motin, iškepk mums geriausią pyragą.

— Kad nėra baltų miltų, — atsako šeimninkė.

— Tai iškepk iš juodų. — Neturiu cukraus..

— Gal apsiei ir be jo. — Reikalinga sviesto ir kiaušinių.

— Tai padaryk ir be to. Už kiek laiko ant stalo atsiranda bulvinis ragaišis. Tėvas

paragavo, susiraukė ir sako: — Už viso mėnesio darbą negalima nei vieno sykio žmoniskai pavalgyti.

Aiški Priežastis

— Mano vyras miegodamas nuolat kalba. Tai yra baisiai nemalonu.

— Aišku, kad nemalonu. Bet dėl to tu pati esi kalta.

— Aš kalta? Ką tu turi galvoje?

— Tu gi dienos metu neleidi jam nei vieno žodžio prartati.

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

Visiems Chicagos Lietuviams

GEORGE A. SUKYS

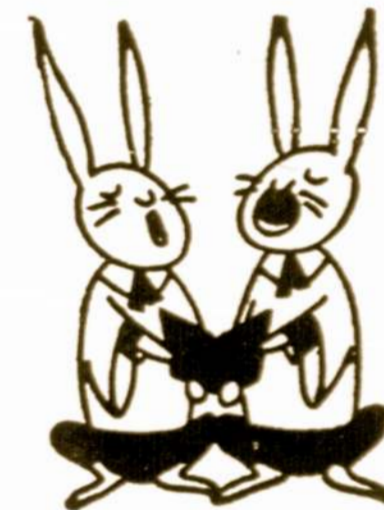
MORTGAGE LOANS — REAL ESTATE — INSURANCE

3252 South Halsted Street

Linksmų Velykų Švenčių

Visiems Mūsų Draugams, Kostiumieriams

Ir Visiems Chicagos Lietuviams

Charles Piliponis
SAVININKAS

Charles Groserly and Meat Market

3302 So. Union Ave.

LINKSMIAUSIŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

Antanas M. Phillips

Laidotuvių Direktorius

3307 S. Litanica Ave.

Chicago 8, Illinois

Seni Papročiai Velykų Šventėse

Lietuvos Kaimo Papročiai, Kurie Užsiliko Iki Šių Dienų

Velykų rytą šventina valgius. Jau nuo VII šimtmečio bažnyčioje buvo šventinami mėsiški valgiai: pirmoje eilėje avinėlio mėsa, vėliau jo vieta užėmė kumpis.

Avinėlis — Kristaus simbolis, turį ryšio su žydu "passah". Velykų žuikis (kiškis) yra visai jaunas paprotys, vokiečiuose apie jį randame žinių tik nuo 1682 m., ir manoma, kad jis kilo iš avinėlio, kai pastarasis Velykų pyraguose buvo neapdirbtas: kepėjas buvo blogas skulptorius, avinėlis išėjo panašus į žuikį, o vaikams žuikis labai patiko, negu avinėlis.

Kiaušiniai pradėti šventinti 18 šimtmečiuje. Apie kiaušinių dažymą turima žinių tik nuo 1553 m. Pas mus sakoma, kad kiaušinius dažo todėl, jog Pono Dievo kūnas buvo nudažytas. Žaliai mėlynai margas (Tauragė). Kai kur manoma, kad Did. Penk. tadienį ir Did. Seštadienį sudėti kiaušiniai ir be pašventinimo yra šventi (neaišku dar, ar lietuviuose toks tikėjimas yra). Kiaušinis liaudies sąmonėje yra magiškas gyvybinės jėgos ir vaisingumo įsikūnijimas.

Velykų rytą po pamaldų, pasiėmus "švenčiankas", visi kuo greičiausiai sėda į vežimus ar ant arklio ir kuo greičiausiai skuba namo. Ne tik visur Lietuvoje, bet ir lenkuose ir austruose (apie Črazą) yra tikima, kad kas pirmas parvažiuos Velykų rytą iš bažnyčios, tas pirmas tais metais apdirbs laukus.

Seniau buvo baidios lenktynės namo važiuojant... per kurias saugdo ir vežimus ir lieka pasiklausias (Liškiaiva).

Atsigavėjimas prasideda kiaušiniiais. Seimininkas, atsistojęs prieš šventus paveikslus, pasako: "Mes atsigavom, tegul bėdos užsigavi!" (Tverėčius). Visi valgo po dalį vieno kiaušinio ar ba bent sumuša kiaušiniiais. Jei kelią miške paklysi, reikia atsiminti, su kuo Velykose pirmą kiaušinį rhušei ir, blūdas išnyks (Siaulėnai, tas pats vokiečiuose).

Kiaušinių lukštus vartoja burtams, o kad sektus kiaušiniiais žaisti, tai vaikai susigauna peteliškę ir isideda į kepurę.

Atsigavėjus visi eina miegot. Tadrien niekur nevaikšto į svečius ir, žinoma, nieko nedirba, tai didžiausia visų metų šventė: dargi galvos nešukuoja, aslos (grūdų) nešluoja (kitap per metus busia tušti aruodai).

Tačiau jei nori anksti Velykų, rytą dar visiems tebemiegant tuogai išsirengus išsluoti pirkią ir išpilti šiukšles į šašlavyną, tada nebus blūsų, jos nueis pas atimena (Alytus, tas pats vokiečiuose).

Antrą Velykų dieną yra linksmybės ir pramogų diena. Ypač, pažymėtinas paprotys — tai jaunimo supimasis supuoklėse. Be pirmosios šis paprotys turi dar kitą prasmę: kad linai geriau derėtų — kas anksčiau užsimes, tai to linai augs didesni. Ypač, šis paprotys yra gyvas Rytų Lietuvoje, apie Adutiškį, Tverėčių, Dievenikį. Turime savotiškų Velykų supuoklinių dainų, jas dainuoja tik mergaitės, stovėdamas supuoklėse.

Tokias dainas tik supuoklėse tedinuoja. Prie jų rinkdavosi visas kaimas, bet daugiausia jaunimas. "Kad nebus supuoklių, tai kur tada susirinksi?! Stai viena tokia supuoklinė daina:

Supkit, meskit
Mane jauną,
Aukščiau, aukščiau
Už medelius.

Drūčiau, drūčiau
Už ažuolą,
Ažuolo lapai
Nubyrėjo.

Per upelį
Nutekėjo.
Upelė teka,
Lakštėlius neša.

Mano bernelis
Zirgą balnoja,
Zirgą balnoja
Ir kamanoja.
Zirgą balnoja
Ir kamanoja.
Vainon išjoja.

Džiukuose nuo senų laikų yra toks paprotys: pirmos Velykų

dienos naktį vaikščioja "lalaininkai". Jie sveikina kaimynus ir renka dovanas. Jų programa susideda iš įdomaus dialogo, oracijos, giesmių ir dainų. Aiškiai galima išskirti dvi apeigos dalis: daugiau religinę ir grynai pasaulietiška.

Prie pastarosios tenka skirti dainas, vadinamas "lalinkomis", "Rūtele, rūta žalioji", "Vyneli, vynas vynas žaliasai", "Vynelis vynu žaliasai" ir pan. Stai vienos tokios lalinkos pradžia.

Skrido, skrido du pilki karveliai,
Rūtele, rūta žalioji.

Nešė, nešė ažuolo sėkleles,
Benešant, beskrendant sėklelės išskrito.

Vai ir užaugo du ažuolėliai,
Ant tų ažuolėlių aukso rasa krito.

— Išeik, mergele, ant didžio dvarelio,
Tai ir patieksi margą abrusėlį.

Tai ir surinksi aukselio rasele,
Tai ir nusiprausi sau skaisčių veidelį.

Tam tikras oracijos sako ir vaikai eina kiaušiniams per kaimą. Duoti Velykose kiaušinius dovanomis savo gerbiameis ir mylimiems asmenims, yra labai paplitęs paprotys, randamas, ne tik pas lietuvius, bet ir kituose kraštuose.

Seniaus švėsdavo ir trečia, net ir ketvirtą dieną, kurią vadinavo "ledų diena" — jei nešė vėsi, tai ledai išmušė javus.

Taip atrodo, trumpai apžvelgus, velykinių papročių kilmę ir prasmę. Daugelis jų yra bendri visai Europai, ypač, katalikų kraštams ir, daugelio jų šaknis siekia senus prieškriščiūniškų laikus.

Savystovios Pareigos

— Kaip tau sekasi naujoje vietoje?

— Labai gerai.
— Ar turi kokias nors savystovias pareigas?
— Ir dar kaip! Galiu ateiti į biurą kada tik noriu prieš 8-tą ir išėiti kada tik patinka po 5-kių popiet.

Jei nekaltas esi — duris uždarok, o jei kaltas — kojas taisyk.

Lietuvis Jau 1650 m. Nubrėžė Raketinių Sviedinių Planus

Kaj dabar daug kalbama apie pasiekimą kitų planetų raketų pagalba, tai varta prisiminti, jog pirmutinius pagrindus tokiems skraidymams padėjo Kazimieras Samanavičius prieš trejetą šimtų metų.

Gimęs netoli Kėdainių, K. Samanavičius pradžioje tarnavo kunig. Radvilų kariuomenėje. Jam buvo pavadama pilių įtvirtinimas ir apsauga.

Vėliau, 1647 metais, kunig. Krištupas Radvila pasiuntė jį į Olandiją susipažinti su artilerijos arba kanuolių gamyba.

Rūdamas Olandijoje, jis parašė ir 1650 metais išleido Amsterdamame veikalą, pavadintą "Artis Magnae Artilleriae", kuris tapo išverstas į prancūzų kalbą (1651), į vokiečių (1676) ir į anglų (1729).

K. Samanavičius negalvojo tuomet apie rakietas, kurios pasiektų Mėnulį arba Marsą: jo

knygoje buvo išdėstyti principai kaip pavaruoti raketą mūsų šiuose ir fortifikacijų griovimui.

Kaip žinome, anais laikais kanuolės pajėgdavo išmesti šūvį ne toliau kaip pusę kilometro. K. Samanavičius, siekdamas padidinti tą atstumą, sugalvojo trilypi šūvį, tai yra susidedantį iš trijų dalių. Kai vienoje išdega parakas, tai žiebia ma antrą dalis, o paskiau, ir tuo būdu šovinys gali lėkti tris sykius toliau. Kai ugnis pasiekia smailagalio, kuriame sudėta naikinamoji medžiaga, tai šovinys išsprogdavo.

O kad šovinys lėktų tiesiai, prie jo prisukdavo "uodegą", kuri itaškai vadinosi "rochet" (iš to ir atsirado šiandieninis žodis rakietas).

Ant tų pačių principų, kuriuos išdėstė K. Samanavičius, dabar yra budavojamos ir moderninės rakietos. Bet šiais laikais mažai kas atiduoda pridėtiną kreditą tam lietuviui išradėjui.

Seni Lietuviški Priėžodžiai

Kaikurie lietuviški priėžodžiai, pasiekę mūsų laikus, yra labai, labai seni. Iš jų galime išaiškinti mūsų protėvių praktišką išmintį, etines sąvokas ir pažiūras į gyvenimą.

Pilypas Ruigis (1675-1749), Karaliaučiaus universiteto auklėtinis, yra surinkęs ir paskelbęs daugelį tokių priėžodžių, kurių keletą patieksime žemiau:

1. Aš jam kalną pyliu, o jis man duobę kasa (aš jam gerą dariau, o jis man blogu atsimo-ka).

2. Mažas kelmas didelį vežimą nuverčia (del menkniekio gali susidaryti didelės komplikacijos).

3. Žodis žvirbliu išlekia, o jaučiu pargrįžta (priminimas, jog reikia būti atsargiu ir kalbėje).

4. Kas rasą nebrauks, tas geros duonos neturės (kas anksti nenueis dirbti į lauką, tam ir jėgų neįderės).

5. Apsirikimas — ne šieno vežimas (bloga elgiasį ne taip lenvai atitaisyti kaip pavirtusį vežimą pakelsi..)

Panašiu priėžodžiu lietuvių turėjo tūkstančius, bet ne visų jie buvo užrašyti.

Ne Tais Sumetimais

Senyva, simpatiška ponitė, belankydamą kalėjimą, paklausė vieno kalinio:

— Ar tai degtinės pamėgimas tave atvedė čionai?

— Ne, ponitė. Čia jos visai negalima gauti.

Linksmų Pavasario Švenčių - Velykų

NARCIZAS ir OLGA KREIVĖNAI

SAVININKAI

Kreivėnų Delectatessen

3263 South Halsted Street

Telefonas: CA. 5-6696

Geriausis Lietuviški Vietos ir Importuoti Maisto Produktai.

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

Visiems Chicagos Lietuviams

Mr. & Mrs. John Evans
(Evanauskas)

Linksmų Velykų Švenčių

Visiems Draugams ir Visiems Lietuviams

JUOZAS NAUJOKAITIS

BALDU PERVEZIMAS

2022 West 69th Street

Tel. WAlbrook 5-9209

LINKSMIAUSIŲ VELYKŲ VISIEMS

JOHN PAKEL - President of

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

6245 SO. WESTERN AVENUE

CHICAGO 36, ILLINOIS

GROVEHILL 6-7575

LINKSMIŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

Visiems Mūsų Geriems Tautiečiams

BRUNO KLEMKA

Namų Statytojas - Kontraktorius

10040 So. Kilpatrick Street

Oak Lawn, Illinois

Linksmiausių Velykų Švenčių!

VISIEMS CHICAGOS LIETUVIAMS

Leonard Bukauskas

Laidotuvių Direktorius

10821 South Michigan Avenue

Pa
Ry

Jeigu
se įsi
širdes
valome
parody
mažai
gali tū
nors g
Kiek
įsigyti
kaip g
uzrėis
Tas p
kur ka
lietuvi
ma. I

Norin
ma, m
nors p
eileje
tiems,
pagelb
kai elg
Kuon
pasak
ne pei
pareiš
mes ne
me vis
rodant,
ni už j
Neaps
pažista
vimais

Savaip
Viena
Ark. su
savo m
grafija
ris lipo
šyti kok
toji nu
Didži
tas vnt
gera bi
kas kita
"Tas p
kur bu
dyti. B

Link

L

Link

2443

Palaikykime Artimesnius Ryšius Su Savo Tautiečiais

Jeigu norime kituose žmonėse įsigyti prielankumo ir nuosirdesnio pasitikėjimo, tai privalome patys tinkamai elgtis ir parodyti tą patį kitiems. Kas mažai paisy apie kitus tas negali tikėti, kad ir anie kuom nors geresniu atsimokėtų jam. Kiekvienas mūsų privalėtų įsigyti saviškių lietuvių tarpe kaip galima daugiau draugų ir užmegsti platesnes pažintis. Tas padarys mūsų gyvenimą kur kas smageniu, o pačius lietuvius suburs į artimesnę šeimą.

Norint palaikyti tokį artumą, mes patys privalome kuom nors prie to prisidėti. Pirmoje eilėje būkime nuosirdesni kitiems, bandykime kur galime pagelbėti, pagosti ir draugiškai elgtis. Kuomet kiti ka nors mums pasakoja, kantriai išklauskime peikti ar aštriai kritikuoti pareikštos nuomonės, su kuria mes nesutinkame. Nebandykime visa laiką mokinti kitų, paradant, jog mes esame gudresni už juos.

Neapsunkime savo draugų ar pažistamų nuolatiniais reikalavimais to, ko jie negali išpildyti.

Savaip Paaiškino

Vienas mokytoju Little Rock, Ark. sumanė iširti vaizduote savo mokinių. Jis parodė fotografiją besišypsancio vyro, kuris lipo iš lėktuvo, ir liepė parašyti kokias mintis sukelia juose toji nuotrauka.

Didžiama mokinių atsakė, jog tas vyras grįžta namo atlikęs gerą biznį. Tik vienas berniukas kitaip pagalvojo ir parašė: "Tas ponas grįžta iš Meksikos, kur buvo gavęs divorsa."

Šiaip sueigoje, bendraukite su visais ir žinokime kada ką pasakyti, o kada reikią patylėti. Smagiausios pažintys ar būtylystės yra su savais tautiečiais, su kuriais mes turime daug ką bendro. Todel ir persikėlę gyventi kur nors toliau nuo lietuviškos apylinkės, palaikykime ryšius su saviškiais, lankykime jų pramogas ir dalyvauskime bendroje veikloje. Iš to visko ir mums patiems bus nemažai naudos.

DAUG ŽMONIŲ ŽUVO TOSE RIAUŠĖSE

Indonezija tebesivalo nuo komunistu, bet tai ne pigiai kainuoja. Spėjama, kad per tas operacijas yra žuvę apie 300.000 asmenų. Naujoji vyriausybė siekia to, kad komunistai neturėtų ateityj galimybės ruošti perversmus.

Dabartinės blogybės atsitiko dėl to, kad diktatorius Sokarno pataikavo komunistams. Sie bent kiek išgalėje, sumanė pagerbti valdžią į savo rankas. Kadangi ta pučą rėmė raudonoji Kinija ir kadangi Indonezijoje yra nemažai kiniečių, tai dabar jie nukentėcia.

Vyriausybė pripažįsta, kad ekonominė krašto padėtis esanti sunki ir be amerikiečių pagalbos ir neapsėis.

Moderniška Nuomonė

Mokytoja: — Kas buvo Mazišiaus motina?

Mokinė: — Faraono duktė, panele mokytoja.

Mokytoja: — Bet jinai gi ji tik rado krūmuose.

Mokinė: — Aš manau, panele mokytoja, kad tai buvo tik pasaka žmonių akims apdumti.

Sol. J. Vaznelis, sol. P. Bičkienė, muz. P. Armonas ir Dainavos ansamblis po pirmosios televizijos programos Chicagoje.

Medinis Rūmas Ir Sodas Sename Dvare

Satrijos Ragana

Už miškų, už upių, tarp dau- bu ir kalvų stovi seno dvaro medinis rūmas. Ne aukštas, bet ilgas ir platus, su dideliu pri- angiu, ant baltų stiebų ryman- čiu, pilnas meiliu kampeliu, jaukus ir šiltas, ištikimas visu mūsų džiaugsmų ir liūdesių sa- vo prieglobstin priėmėjas.

Prieš jį didelis, miegūstas tvenkinys su paslaptinomis gė- lėmis, vakarais mėnesio ir žvai- gždžių auksinamas, ir išsigdo- jes, išikvėpėjęs įsisvajojęs so- das. Meilingai glaudžia sodas prie plačios krūtinės tvenkinį ir rūmą — ištikimus savo drau- gus — ir šniūžda jiedviem kaž- kokias nebaigiamas pasakas, kažkokias bylas paslaptingas, il- gas, amžinas godas. O tuodu klauso — tylūs ir susimastę.

Yra sode mažas passalėlis, į tvenkinį įsikisęs, spireju žydi- čių krūmų uždengtas, visas gė-

lėmis apibertas. Ant jo kranto- auga gluosnis, kurio stuobris, kitasyk nukirstas, išleido tris naujus stuobrelius ir sudarė tarsi foteli, kuriame labai pa- togiaai galima sėdėti atsišokus.

Viršum mano galvos gieda ir čiulba aukšteliai; toli antrame tvenkinio krante, kalena gan- dras: ties mano kojomis mėlynuo ja dangaus ašarėlių giria, ste- bėdamosi savo atvaizdu tven- kinio veidrodyje. Kažkoks sai- dus, tarsi medaus, kvapas kute- na mano nosį . . .

Tik Nenusiminki

— Kai mes sukursime savo šeimos lizdelį, brangute, mes dalinsimės visais rūpesčiais ir visais nemalonumais.

— Bet gi, brangusis, aš netu- riu jokių rūpesčių ir nemalonu- mu.

— Nenusimink, angelėli, kai už manęs išteksi, jų užtektinai turėsi.

— Netiesk kito, kol jū kaily nesibuvęs.

Senas Bokštas Kelmėje Daug Ką Primena Apie Tos Vietovės Praeitį

Prie pat Kelmės, Raseinių apskrityje, yra užsilikęs iki mū- su dienu aukštas mūrinis bok- štas, pro kurį buvo galima įva- žiuoti į buvusį dvarą. Tas bokštas daug ką primena apie Kelmės praeitį.

Pereitame šimtmeityje Kel- mės dvaro savininkas Jurgis Gruzevskis įrėngė tame bok- šte knygyną su retomis knygo- mis, kurių buvo surinkta iki 5.000 tomų; daugiausia tai apie Lietuvą. Ten buvo sukrauta ir senovinių monetų, dokumentų ir pan.

Patį Kelmę yra labai sena vietovė. Senuose kryžiuočių chronikose ji vadinama "Kymel." Pabaigoje 13-to šimt- mečio ten stovėjusi tvirta pilis ir žemaičių šventovė. 1591 metais Kelmę su miesteliu ir dvaru nupirko Jonas Gruzev- kis, o jo įpėdiniai, tos pačios šeimos ainiai, rūpinosi išau- ginti Kelmėje pramonės įmo- nių, o ta miestą rūpinosi pada- ryti svarbesniu prekybos cen- tru.

Jei man tektu būti krikštate- viui ir reiktų vaikui duoti geros prasmės dovana, aš jam patar- čiau visada labiau domėtis ki- tais žmonėmis, negu pačiu savi- mi. Tai būtų tikra dovana.

Sir. Sompton Mackenzie

Apie Išnaikintą Senųjų Prūsų Kultūrą

Karaliaučiaus univer-o profesori- us F. Engelis yra pareiškęs: "Senųjų prūsų ir žemaičių kultūra, kurią kryžiuočiai, o paskiau ir lenkai išnaikino, bu- vo turtinga ir prabangi. Kai 13-tame šimtmeityje kryžiuočiai pradėjo nukariauti prūsus ir prievarta juos krikštino, tai nai- kino be pasigallėjimo tos kul- tūros žymes, teigdami, jog ver- gams nereikalinga nei sodybų, nei pilių, nei nuosavų papročių,

nei rašto, nei meno. "Del to tai anoji aukšta kul- tūra šiandien be pėdsako yra nuaidėjusi ir žlugusi..."

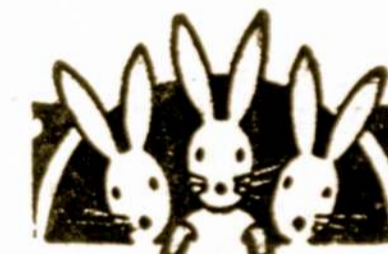
Atspėja Mintis

Vaikinas sėdi su mergina ilga laika ir kalbasi. Pagaliau jis ištaria:

— Aš galiu atspėti kiekviena jūsu mintį, kuri skraido kaip paukštukas.

— Netikiu, kad tą galite pa- daryti, nes jeigu jūs iš tikro at- spėtumėte ką mastau, tai nesė- nei pilių, nei nuosavų papročių, dėtumėt taip toli nuo manęs.

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

DRAUGAMS ir LANKYTOJAMS LINKI

Ona ir Balys Mulioliai, Sav.

ROCKWELL CLUB

3957 So. Rockwell St. — Tel.: VI. 7-8413

VIETINIAI IR UŽSIENINIAI GĖRIMAI,

Pradadant Šampanu ir Baigiant Konjaku bei Meduotiu.

Tel.: VI 7-8413

Linksmų Pavasario Švenčių - Velykų

Visiems Draugams ir Visiems Lietuviams

Jonas A. Jonikas

CHICAGO, ILLINOIS

Linksmų Velykų Švenčių

ALFONSE F. WELLS
SUPERIOR COURT TEISEJAS

Linksmiausių Velykų Švenčių!

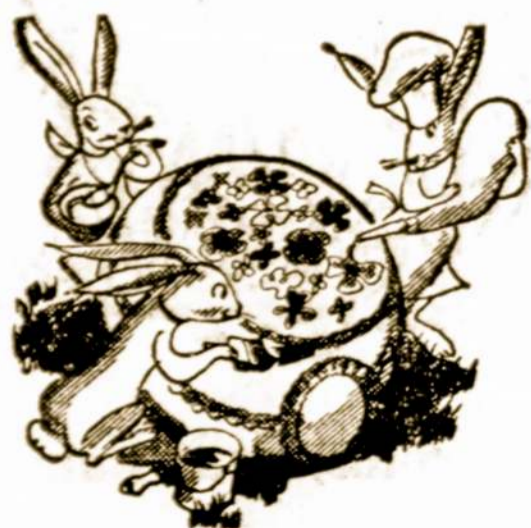
Linkime Savo Mieliems Draugams ir Visiems Lietuviams

PETER K. WYCHUNAS
Broker-Real Estate

616 South Main Street, Brockton, Mass.

Linksmų Pavasario Švenčių - Velykų

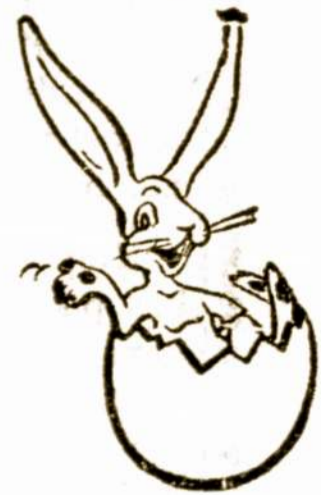

GUŽAUSKAS BEVERLY HILLS
FLORAL CO.

"KAS TIK ĮMANOMA GĖLESE"

2443 West 63rd St. Tel. PProspect 8-0833

Linksmų Velykų Švenčių

Donald A. Petkus
Anthony B. Petkus

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71 STREET Telef.: GRovehill 6-2345-6
1410 S. 50th AVE. Tel.: TOWnhall 3-2109

LINKSMIAUSIU VELYKŲ VISIEMS!

Augustas Saldukas
Prezidentas

MIDLAND SAVINGS & LOAN ASS'N

4040 Archer Avenue Chicago 32, Illinois Telefonas CL 4-4470

Vladas Putvis - Uolus Savo Krašto Laisvės Gynėjas

Jonas Jablonskis, Būdamas Žemaičio V. Putvio Dvare—Gruažikuose, Parašė Lietuvių Kalbos Gramatiką.

Buvo jau po vidudienio, kai privažiavome Vladio Putvio - Putvinskio dvarą — Graužikus. Dvaro laukus perkerta vieškelis, kuriuo važiuojant už septynių kilometrų pasiekiamas Kelmės miestas. Vienoje vieškelio pusėje matosi, tarp medžių paskendę dvaro pastatai, kitoje — dideli, dirbtinai įruošti tvenkiniai, kuriuose buvo auginami karpiai. Jie užėmė apie 17 hektarų.

Tada, kai mes lankėmės, Putvio jau nebuvo gyvųjų tarpe. Jis išslydo Kelmės parapijos kapinėse. Buvome nuvesti į jo muziejinį kambarį. Visa čia taip buvo palikta, kaip jam pačiam gyvam esant.

Viename kampe stovi pastatyta jo lazda, su kuria pasiremdamas jis eidavo pasivaikščioti į savo dvaro laukus. Sienoj kaboj ant "vasalio" vinies trumpi kailiniukai. Jis jais apsilvildavo, kuomet būdavo šaltokas oras.

Ant stalo padėta keletą, kadais jo mėgiamųjų autorių, knygų. Viduryje prie stovinės šalia kėdės, tarp tų knygų atverstas bloknotas, su daugiau, kaip pusė lapo parašytos, nebaigtos apsakaitės. Marmurinė rašalinė ir jos lovelyje plunksnaktis. Gražioje, kristaliniuose peleninėje padėta nebaigta išrūkyti pypkė.

Rašomojo stalo stancija praryti. Čia galima pamatyti daug istorinės vertės turinčių laiškų iš Lietuvos Nepriklausomybės laikų. Jau pageltę laiškai, atvi-

rukai: dr. Jono Basanavičiaus, Vileišio Zemaitės, Avižonio, Maironio, Roemerio ir daug kitų, to laiko veikėjų.

Į Nepriklausomybės laikmečio prezidentų: Smetonos ir Stulginskio, krašto apsaugos ministrų ir kitų mūsų valstybės ir kultūros veikėjų. Tarp jų yra jo šaulio pirmasis liudymas ir kiti dokumentai, susirašinėjimai, liečia Šaulių Sąjungą, išėina iš jo asmenio, bet, žinoma, ir svarbios dokumentinės reikšmės turinčios korespondencijos, jam kuriant Lietuvos Šaulių Sąjungą ir jai vėliau vadovaujant.

Sienoje kabo keli dailininkų piešti peizažai ir jo paties portretas. Ant lango atramų žydi kambarinės gelės ir viename kampe žaliuoja didelė graži išsiskėtusi oleandra. Prie vienos stovį plačiomis suveriamomis stiklinėmis durimis knygų spinta, prikrauta įvairių rašytojų veikalais ir mokslinė literatūra. Ketvirtame kampe padėta medinė - kuparinė dėžė, su kuria keliaudavo Vladas Putvis caro laikais į kalėjimus, tremtį už lietuvišką veiklą. Joje įdėti tie smulkūs reikmenys, svariai palaikyti ir taip pat, rūkalai ir kt.

Taip valanda, kita čia besisvečiuojant, susidaro keistas išpūdis. Matai, kaip pro sodo medžius prasiskverbus saulė, meta savo šviesos pluoštą ir į Vladio Putvio darbo kambarį. Ji lūžta pro stiklo langus, peršviečia, kažkokių dulkių murgstančia spalvota juosta iki pat grindų ištiesių kilimų.

Rodos, kad ir pats Putvis išvyko tik valandėlei apžiūrėti savo dvaro laukus ir greit vėl

pasigirs jo žingsniai dvaro kieme prieangyje. Bet... jis žinoma egris iš anapus amžinybės, o jo gražų atminimo gyvenimo muziejų sunaikino raudonieji vandalai, kad neliktų ir atminimo to didžio tautinio atgimimo kotojo. Pagrobė jo turta ir jo sūnūs, tvirtais ažuolais išaugusius lietuvius, išvežė lėtai mirčiai į Sibirą. Taip ką neišbaigė caras, atliko jo jau raudonieji budeliai.

Vladio Putvio kelias į lietuvių veiklos barus, galime pavadinti dramatišku, o jo dvaras virsta tuo pačiu tautinio kultūros židiniu.

Jis buvo gimęs 1873 m. Rygoj. Vėliau mokėsi: Siauliuose, Mintaujoje ir žemės ūkį studijavo Halės universitete. Vokietijoje. Tėvui susirgus, 1896 metais, grįžo vesti dvaro ūkį, turinti

apie 1.000 hektarų.

Su lietuviams buvo pradėjęs draugauti mokslo metais. Gyvendamas jau Graužikuose, Kelmėje, susidūrė ir su lietuviams knygnešiais. Versdamas "Apžvalgos" puslapius, negalėjo jų turinio perprasti, nes lietuviškai, mažai ir kalbėti temokėjo. Pradėjo lietuvių kalbos mokytis ir jo dvarą greitai ėmė lankyti lietuviai veikėjai.

Išjungęs į lietuvišką veiklą buvo taip uolus veikime ir savo aplinkumoje sudemokratėjo, kad jo ėmė nebesuprasti, ne tik dvarininkai, bajorai, bet ir jo paties dvaro kumečiai. Ponai skelbė jį esant ne tik pamišėliu, bet ir pavojingiu revoliucionieriui. Skundė bajorai jį rusams ir iš savo bendruomenės tarpo išbraukė. Jo kumečiai kraipė galvas, kad jis neduoda

rankų bučiuoti, lankstytis ir dar geriau moka atlyginimą ir rūpinasi savo darbininkų socialiniu aprūpinimu.

Kitą suprato jį to meto lietuvių veikėjai. Ten susirinkdavo konferuoti, savo planus nustatydami. Buvo ne tik draudžiamos lietuvių literatūros sandėliai, bet iš čia jį paskirstoma ir toliau gabenama. Pro šią vietą ėjo kelias ir ne vienam tautinio veikimo vyrui, kuris turėjo slėptis ir bėgti į Prūsias.

Negreitai ir įskundus administracija atkreipė dėmesį. Nors ir vėliau žinojo, bet nebuvo taip lengva su Putviais susitvarkyti kokiam žandarui. Stambūs dvarininkai ir dar jo tėvas susigiminiavęs su grafiu Plateriais, vedamas Idilija Plateryte, turėjo svarbų užnugarį. Jam lengvai atsidarinėjo gubernatoriaus ir kitų aukštųjų administracijos valdininkų durys. Tad ir tas konspiratyvus darbas ilgai tęsėsi, nors žinoma, 1906 metais dėl tautinės revoliucionieriškos dvasios buvo suimtas, ir kalintas Siaulių ir Kauno kalėjimuose. Bet bylos nepavyko sudaryti. Iš kalėjimo paleido, bet nedavė ne tik grįžti į savo dvarą, neleidė Lietuvoje ir Latvijoje apsigyventi.

Tada išvyko gyventi į Jaltą, žinoma nenutraukdamas savo veiklos. Buvo vėliau gavęs leidimą sugrįžti, bet prasidėjus 1914 metų karui, kaip nepatikimas, buvo suimtas ir Sibiro išvengė, tik Kauno gubernatoriui Verlovkinui užtarus. Jam buvo leista apsigyventi Žemutinio Naugarduko gubernijos žemėse.

Lietuvos valstybės atsikūrimo metu, kaip partizanas su ginklu kovojo su jos priešais. Jis buvo vienas iš tų pirminių, kuris sutelkė juos į bendras gretas, įsteigiant Lietuvos Šaulių Sąjungą, kuri ir Nepriklausomybės laikais buvo ne tik pagelbinė karinė organizacija, bet ir didelį vaidmenį suvaidinusi jos tautiniuose, kultūrinuose baruose.

Vienas įdomus epizodas galima prisiminti, kad Jonas Jablonskis, 1900 metais ilgesnį laiką, veisėdamas Graužikuose, parašė Lietuvių kalbos gramatiką, išspausdino 1901 metais Petro Kriaušaičio slapyvardžiu, išleista, berods, Tilžėje.

Kaip žinome, rašomosios kalbos pagrindu ėmė suvalkiečių panemuniečių tarmė. Jam šią gramatiką paruošti talkininkavo atvykę. A. Smetona ir Avižonis. Buvo tada, kai kuriais atžvilgiais svarbu patirti, ne tik suvalkiečių, aukštaičių tarmės, bet kreipta dėl kalbos turtingumo ir j žemaičius. Tada į Putvio dvarą buvo atsikviesta ir rašytoja Zemaitė - Zimantienė. Taip pat, J. Jablonskis sėdėdamas žemaičių dvare davė mums suvalkiečių - panemuniečių kalbos - tarmės pagrindu Lietuvių kalbos gramatiką.

To Jau Pakanka

Sulaukęs dvynukų, tėvas skambina į vietinį laikraštį ir pradeda greitai pasakoti apie tą svarbų įvykį.

Kadangi laikraščio raštinėje

buvo daug triukšmo, tai mergaitė prie telefono buvo priversta paprašyti: "Malonėkite tą pakartoti".

"Jokių būdu, jei tik bus galima", suskambėjo atsakymas.

Linksmiausių Velykų Švenčių

Juozas Balchunas

Linksmų Pavasario Švenčių - Velykų

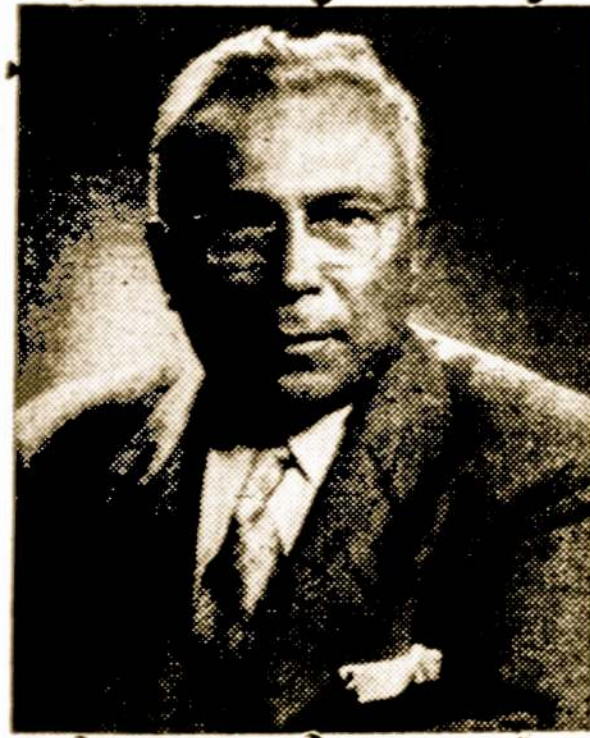
Visiems Draugams ir Visiems Lietuviams

Walter Rask - Rasčiauskas

LINKSMIAUSIŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

Linkime Visiems Geros Valios Lietuviams

JUSTINAS MACKEVIČIUS

Standard Federal Taupymo ir Skolinimo Bendrovės

DIREKTORIŲ TARYBOS PIRMININKAS.

JUSTINAS MACKEVIČIUS, Jr.

Standard Federal Taupymo ir Skolinimo Bendrovės

PREZIDENTAS IR MENADŽERIS.

Linksmiausių Velykų Švenčių

VISIEMS LIETUVIAMS!

PETRAS BIELIŪNAS

Laidotuvių Direktorius

4348 So. California Ave.

Linksmų Velykų Švenčių

Visiems Chicagos Lietuviams

Nellie Bertulis, Felix Raudonis ir Leonard Blatz SAVININKAI

ROOSEVELT FURNITURE CO.

2310 West Roosevelt Road